

Maradjunk...

VISSZHANG - LX. évfolyam, 8. szám, 2016. február 26.

Vizvári Béla *Maradjunk a tényeknél* címmel az Európai Unió és a liberális demokrácia viszonyát elemzi (ÉS, 2016/7., febr. 19.). Azt írja: „Nehéz volna az ókori Athén vagy Róma demokráciáját liberálisként beállítani”. Nos, az ókori Rómát illetően vajh' mire gondolt? A királyságra, a császárságra vagy a patrícus köztársaságra, amely rabszolgatartó is volt? Athén berendezkedését se neveznénk ma demokráciának, ha egy mai állam vezetné be (Schiller is csak az akkori aktuálpolitikai mondanivalója miatt tekintette – Spártához képest – példaképnek Szólónt).

Ez még lehet vélemény. De amikor azt írja, hogy az EU nem tesz eleget a képviseleti demokrácia követelményének, mert „*legfontosabb testületének, az Európai Bizottságnak a tagjait az elnök és a külügyi és biztonságpolitikai főképviseelő kivételével nem választják, hanem kijelölik*”, akkor két szempontból is téveszt: egyrészt az EB nem az EU legfontosabb testülete. Jelentősége kisebb, mint egy tagállami kormányé. Jogalkotási jogköre erősen korlátozott, és ezeket a jogszabályokat is jóvá kell hagyatnia a Tanáccsal és a Parlamenttel. Végrehajtó szerepe is korlátozottabb, az EB teljes költségvetése a GDP alig több mint 1 százaléka, sokkal kevesebb területen van intézkedési jogköre. A főleg Magyarországon nagy port felvert kötelezettségszegési ügyekben például az Európai Bíróság mondja ki a döntést. Végül pedig abban is jelentősen különbözik a kormányoktól, hogy nincs többsége a parlamentben. Másrészt viszont a tagokat ugyan a tagállamok jelölik (ugyan nem tudom, a képviseleti demokráciának miért mond ellent, ha tisztségviselőket választott állam- és kormányfők jelölnek ki), de a közvetlenül választott Európai Parlament erősíti meg – ahogyan a kormánytagokat a „kancellári rendszerű” parlamentáris demokráciákban, mint például Magyarországon.